

Р.О.Савченко

к.е.н., доцент

Н.М.Савченко

к.е.н., доцент

Житомирський національний агроекологічний університет

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Процеси перетворень в економічній сфері зумовлюють виникнення проблемних питань, що постають перед системою бухгалтерського освіти, вирішення яких обумовлює необхідність перегляду існуючих підходів до підготовки висококваліфікованих спеціалістів. З одного боку, необхідно зберегти сильні сторони вітчизняної освітньої системи, а з іншого - систему освіти необхідно зробити гнучкою і адаптивною до сучасних реалій життя, вона має відповідати запитам мінливої економіки, зберігати свою роль як однієї із провідних складових супроводу бізнесу.

В умовах глобалізації економіки, міжнародних принципів організації обліку і вироблених для світогосподарських потреб стандартів фінансової звітності (управління і регулювання національних економік і глобальних ринків капіталу та інвестицій) проблема підготовки висококваліфікованого персоналу набуває не тільки національного, але і міжнародного значення. Такий контекст визнається вирішальним у діяльності ЮНЕСКО, Європейського фонду освіти та Європейського центру розвитку професійної освіти і навчання CEDEFOP [1].

Міжнародний стандарт освіти 8 «Вимоги щодо компетентності для професіоналів з аудиту» передбачає, що метою освіти бухгалтерів і набуття практичного досвіду є підготовка компетентних професійних бухгалтерів, здатних протягом свого життя робити позитивний внесок у професію та суспільство, де вони працюють. З огляду на все більші зміни, з якими стикаються бухгалтери, для підтримання професійної компетентності важливо, щоб вони розвивали та зберігали заінтересоване ставлення до вміння навчатися. [2]

Сучасна освіта у сфері обліку є найскладнішою формою суспільної практики, її місце і роль на даному історичному етапі виняткові і унікальні. На сьогодні освіта являється масштабним соціальним інститутом, через який здійснюється втілення цілей розвитку українського суспільства. В умовах реформування бухгалтерського обліку саме освіта дозволяє здійснити адаптацію до нових форм і показати нові орієнтири розвитку. Формування і розвиток бухгалтера-професіонала, як активного суб'єкта на етапі професійної підготовки неможливе без вибору адекватної наукової основи їх компонентів та змісту. Професійні навички і вміння формуються в результаті освоєння широкого переліку дисциплін, які розкривають особливості ведення обліку, аналізу та аудиту в різних сферах економіки і видах діяльності.

Безперервна бухгалтерська освіта дозволяє набутти необхідних компетенцій, знань і вмінь, а також дає основу для формування професійних суджень, які можливо набуті тільки в процесі практичної діяльності. В індивідуальній свідомості бухгалтера професійно-моральні цінності формуються по мірі того, як він набирається професійного досвіду і усвідомлює свій зв'язок з спільнотою професіоналів.

Якість в сфері вищої освіти є багатовимірною концепцією, яка охоплює всі його функції і види діяльності: навчальні програми, наукові дослідження та освітнє середовище. Запити бізнесу викликали необхідність у забезпеченні використання якісно нового підходу до підготовки майбутніх облікових працівників, які будуть володіти необхідними для здійснення професійної діяльності практичними навичками. Зміна ролі освіти в сфері бухгалтерського обліку в суспільстві зумовлює необхідність застосування в освітньому процесі інноваційних досягнень.

Розвиток освіти в сфері бухгалтерського обліку не може відбуватися без освоєння нововведень через інноваційний процес. Інновації в освіті бухгалтера повинні мати чітко окреслені цілі і завдання. Щоб ефективно управляти цим процесом, його необхідно проаналізувати, що передбачає вивчення будови або структури нововведень. Інноваційні підходи до розвитку бухгалтерської освіти повинні ґрунтуватися на наступних принципах: випереджаючого розвитку; проектування інноваційного розвитку; відкритості освіти; безперервності освіти; інноваційності освітнього середовища. Підходи до інновацій в бухгалтерській освіті повинно бути само по собі інноваційним, оскільки, як показує практичний досвід вітчизняних підприємств, традиційні підходи не встигають реагувати на зміни, що відбуваються в бізнес-середовищі.

Перспективним напрямом розвитку системи вищої професійної освіти в сфері бухгалтерського обліку можна вважати широке впровадження методів дистанційного навчання на основі використання новітніх інформаційних технологій і засобів віддаленого доступу до розподілених баз даних.

Проблеми застосування інформаційних і комп'ютерних технологій сьогодні не вирішені як в теоретичному, так і в практичному аспектах. Практика використання

інформаційних та комп'ютерних технологій в професійній бухгалтерській освіті свідчить про наявність протиріч: між наявністю в даний час комп'ютерних систем, що володіють широкими можливостями для вирішення облікових завдань і їх незначною затребуваністю в навчальних цілях; між існуючими традиційними видами навчально-методичного забезпечення та потребою облікової практики в інноваційних формах подання та обробки інформаційних матеріалів; між змістом професійної освіти і реальною професійною діяльністю, що вимагає цілісного підходу при вирішенні різноманітних професійних проблем; між вимогами, що пред'являються до якості бухгалтерської освіти на ринку праці і фактичною організацією процесу професійної підготовки, що не відповідає очікуванням бізнесу.

Реалізація концептуальної моделі бухгалтерської освіти в умовах вищого навчального закладу може бути здійснена на основі широкого використання контекстно-навчальних завдань і ділових ігор, що дозволяють, по-перше, інтегрувати отримані знання в межах обраної професії; по-друге, освоювати професійну діяльність і здобувати знання без безпосередньої участі викладача; по-третє, набувати навичок прийняття відповідальних рішень в обстановці «умовної практики»; по-четверте, запобігати виникненню реальних помилок у майбутніх фахівців при переході ними до самостійної професійної діяльності; по-п'яте, набувати досвіду комплексної постановки проблеми, узгодження індивідуальних пріоритетів при груповому виборі рішення; по-шосте, апробувати нові положення, правила, вимоги та методики в бухгалтерському обліку.

Перелік використаної літератури:

1. Педагогіка вищої школи : словник-довідник / [упор. О.О. Фунтікова]. - Запоріжжя : ГУ «ЗІДМУ», 2007. - 404 с
2. Міжнародні Стандарти Освіти для професійних бухгалтерів / Пер. з англ. під ред. Н. Непийводи. – К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2004. – 78 с.